Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Lokalhistorisk Forening for Klejtrup sogn

2001

Indholdsfortegnelse

Indledning	side 2
Karetmager og savværksejer Niels Thoft	side 4
Det stod der i avisen	side 10
Minder om 7 år i Klejtrup skole	side 11
"Posthuset" i Klejtrup	side 17
Manglende konfirmationsbilleder	side 22
Året der gik	side 23

Vidste du, at det i år er .....

- 400 år siden Tyge Brahe døde
- 325 år siden Ole Rømer udregnede lysets hastighed
- 200 år siden 'Slaget på Rheden' fandt sted
- 150 år siden det første danske frimærke blev udstedt, værdi 4 RBS (= rigsbankskilling)
- 125 år siden Carlsberg-Fonden blev oprettet af J C Jacobsen
- 100 år siden parlamentarismen fik sit indtog i dansk politik

Forsidefoto:
Billede af det gamle posthus – nuværende Viborgvej 9. Den kørende post er Jens Poulsen. På trappen står 'Postmesteren' – Palsgaard. De tre uniformerede mænd – postbudene – ja, her er vi ikke sikre på identifikationen, men posten længst til venstre er muligvis Chr. Christensen (Smed).
Skulle nogle af vore læsere kende navnene på de tre herrer, vil vi være taknemmelig for jeres hjælp.

Trykning: Britta Laursen, Viborg
Redaktør: Ragna Kolind, Klejtrup
Redaktionel medarbejder: Birthe Ømark

Næsten så hurtig som et fingerknips er det første år af det nye årtusinde gået, og det er igen tid at kigge tilbage på året, der gik – grave interessante ting frem fra sognets historie og derefter skrive og udsende lokalhistorisk forenings årshæfte.

Vi er i bestyrelsen sat til at bestyre en forening, hvor økonomien ikke er styrende for vores virksomhed – om end en god økonomi selvfølgelig er rar at have, da den giver os øget "bevægelsesfrihed". Men vores fornemmeste opgave er at indsamle og udbrede kendskabet til sognets historie, og det foregår langt hen ad vejen ved frivillig indsats. Men skal det lykkes, kræver det opbakning fra såvel nuværende som tidligere borgere fra Klejtrup-området. Og det må vi i bestyrelsen sige, at den opbakning tiltager år for år. Vi er utrolig glade for de mange henvendelser vi får, de mange historiske effekter vi får i form af billeder, papirer osv. Derfor skal noget af det første i det nye årshæfte også igen i år være en stor tak til alle, som har bidraget til foreningens virke i det forgangne år.

I bestyrelsen bestræber vi os på at være så udfarende som muligt m.h.t. at gøre opmærksom på foreningen, og det lader til, at kendskabet til foreningen breder sig som små ringe i vandet. Vi får henvendelser fra flere og flere langt væk fra vores egn – folk som måske tidligere har haft en eller anden tilknytning til Klejtrup-området, og det er jo dejligt. Vi kan hjælpe dem med historiske oplysninger. Modsat kan vi til gengæld få værdifulde oplysninger af dem – og sådan former vores arbejde sig i hovedtræk i løbet af året.

Men også i 2000 har vi haft medlemsarrangementer. Den årlige generalforsamling blev igen et bevis på, at foreningen ikke ligger i dvale. Igen mødte over et halvt hundrede medlemmer op til en hyggelig aften på Søkroen i Klejtrup. Efter generalforsamlingen fortalte Carit Dahl Sørensen om den gamle smed Viggo Nielsen.

Det næste arrangement var vores årlige sommerudflugt, som igen i år gik til Viborg. Vi var også i 1999 i Viborg, hvor tidligere stadsgartner Jacuques Gustin viste rundt i den gamle bydel, og ved den lejlighed blev der udtrykt ønske om, at samme Jacuques Gustin skulle fortælle noget om Borgvold. Derfor gik vores tur i 2000 igen til Viborg, hvor Gustin viste rundt på Borgvold og fortalte om de mange træer og planter og deres historie. Eftermiddagen sluttede af med en flot sejltur på såvel Nørre- som Søndersø. Såvel gamle som nye huse blev beskuet fra vandsiden, og vejret var herligt. Vi fik mange positive tilkendegivelser på den dejlige eftermiddag.

Året sluttede med det tilbagevendende julearrangement, som satte ny rekord m.h.t. deltagerantal. Knap 70 mennesker mødte op i restaurationen på Søkroen. Men der blev plads til alle, og vi kunne så læne os tilbage og høre provst Pontoppidan, Hvornum fortælle om julens traditioner op gennem tiderne – lige fra den hedenske julefest til vores nutidige "forbrugs-jul". Et meget interessant foredrag. Bagefter gengav undertegnede de jule-minder, som nu afdøde Thorvald (Greve) Nielsen havde fortalt i et interview omkring 1990.

Der arbejdes fortsat med at indsamle gamle skolebilleder og konfirmationsbilleder. Vi får til stadighed suppleret vores samling, som endnu ikke er helt komplet. Så skulle du ligge inde med billeder af ovennævnte typer fra din barndom, så vil vi blive meget glade for en henvendelse fra dig. Se senere i årshæftet hvilke billeder vi stadig har på "udestående-listen".

Også gårdhistorierne arbejdes der fortsat på – det er et meget stort arbejde, som tager megen tid. Det vil vare år, inden vi er færdige, men det skrider fremad, og vi glædes over, at vi trods alt når at tale med så mange mennesker, som vi gør.
Desværre kommer man også alt for ofte for sent. Har du en bedstefar/-mor eller far/mor, så husk at få så meget at vide af dem som muligt. Det interesserer dig måske ikke så meget lige i øjeblikket, men en dag er det for sent. Og så vil du måske på et senere tidspunkt tænke – som så mange andre har gjort – hvorfor spurgte jeg ikke om det, mens tid var?
Og hvad dig selv angår – skriv dine minder ned. Fortæl f.eks. om din barndom, din skolegang, dine naboer, om dit arbejde osv. En dag står nogle af dine efterkommere og savner din beretning.
Tænk på det – ikke i morgen, men i dag!

Lokalhistorisk forening har også i 2000 mistet nogle medlemmer, som er afgået ved døden. Af dem vi har kendskab til er :

Kristian Mortensen, Klejtrup
Hans Chr. Haugaard, Klejtrup
Laurits Simonsen, Klejtrup

Æret være deres minde!

Der har desuden været nogen bevægelse i medlemsskaren. Enkelte har meldt sig ud af foreningen i 2000 - men flere har meldt sig ind, og medlemsskaren er nu oppe på 169 husstande. Nedenstående nye medlemmer vil vi gerne byde velkommen:

Lizzie Jensen, Klejtrup
Kirsten og Jens H. Pedersen, Klejtrup
Carla og Helge Frederiksen, Klejtrup
Bente og Bjarne Christensen, Klejtrup
Erik Christensen, Odense
Kirsten og Ejvind Faber, Klejtrup
Peter S. Nielsen, Møldrup
Dorte og Kurt Pedersen, Klejtrup
Allan Lonsdale, Gentofte – nu Klejtrup
Steen Nielsen, Klejtrup
Birthe Hedelund, Klejtrup
Kirsten Kastberg Nielsen, Vammen
Lis Linnemann, Ullits

Med håbet om en "historisk oplevelse" ifb. med dette årshæfte vil vi gerne takke alle vore medlemmer – nær som fjern – for jeres opbakning til lokalhistorisk forening for Klejtrup sogn.

P.b.v.
Ragna Kolind.

Karetmager og savværksejer Niels Thoft

Af Birthe Ømark

I ejendommen Viborgvej 27 var der for næsten 100 år siden karetmagerværksted og savværk. Det var karetmager Niels Thoft Pedersen, der startede sit værksted under beskedne kår i lejede lokaler.

Oprindeligt var der Brugsforening i huset. Om det er bygget direkte til dette formål er uvist, men fra Brugsforeningens start i 1902 og frem til 1905 lå Brugsforeningen her. I 1905 købte Hersom-Bjerregrav-Klejtrup Kommune grunden på hjørnet af Skårupvej og Kirkebakken, og så blev Brugsforeningen bygget her.

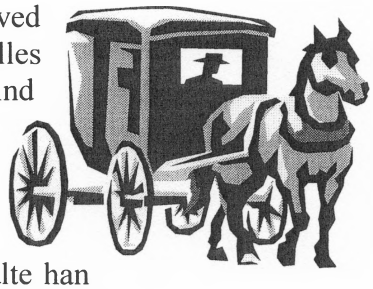
Niels Thoft Pedersen (Pedersen blev senere slettet) blev født i Sønder Hvornum (bindingsværkejendommen på skovvejen) den 31. juli 1884 som søn af Niels Toft Pedersen og fru Andrea. Den unge Niels gik i skole i Hvornum, og ifølge sin egen søn, Peter Thoft....

> "fik han klø hver eneste dag. Det var de her fra Sønder Hvornum, dem mente læreren var nogle uvorne unger, så de skulle have nogle på ørerne."

Og han beretter videre:

> "Der var en episode engang, hvor min far af én eller anden grund skulle sidde efter, men så skulle degnen op og ringe solen ned. Det benyttede far til at lirke et vindue op og springe ud, men det så læreren og sagde: "Hvor skal du hen?" "Jeg skal hjem", sagde far, og så tog han træskoene af og løb hjem. Degnen kunne ikke løbe ham op."

(Niels' far, Niels Toft Pedersen, var født på den anden side af skoven, men købte senere gården i Hvornum. Parret flyttede dog senere til Klejtrup, hvor den gamle Niels T. Pedersen bl. a. arbejdede som kusk for lægen, Dr. Hegelund Lange.)

Niels Thoft kom som ung i lære som karetmager i Hjermind ved Bjerringbro, og han tog håndværkereksamen i Nr. Nissum. Der fortælles en sjov episode, da han skulle have sit svendebrev. Mesteren i Hjermind var af den gamle skole, og da de skulle til Randers for at ordne svendebrev, skulle Niels Thoft gå tre skridt bag mester, men da de havde fået ordnet papirerne sagde mesteren: "Nu må du godt gå op på siden af mig." Det gjorde Niels, og samtidig tog han sin hat på, hvorefter mesteren sagde: "Nå, du har også fået hat." Samtidig fortalte han den unge Niels, at "karetmagere og snedkere, det er håndværk, der aldrig går ud!" . Nu ved vi jo bedre!

I 1906 startede Thoft som udlært sit karetmagerværksted på adressen Viborgvej 27 i Klejtrup. Som medhjælpere havde han bl.a. Niels Bülow og Ingvard Poulsen. En anden medhjælper var Anton Larsen, karetmagersvend fra Thisted. Sidstnævnte startede dog senere for sig selv og byggede hus på adressen Viborgvej 2.

Niels Thoft og hans medhjælpere var dygtige håndværkere og lavede såvel vognhjul og andre "reservedele" som hele vogne. Når de havde lavet noget, var det "bare i orden".

At det af og til kunne gå heftigt for sig fortæller følgende avisudklip om:

"STYGT ULYKKESTILFÆLDE
Lørdag den 24. august 1929
Karetmagersvend Bülow hos Karetmager Thoft i Klejtrup var i Gaar saa uheldig at faa 4 Fingre paa sin højre Haand savet af i en Rundsav. Den Tilskadekomne blev straks ført til Hobro Sygehus."

Og igen året efter:

"446 KR. I ERSTATNING
Torsdag den 5. august 1930
I marts Maaned kom en 28-aarig Medhjælper Jens S. Jensen hos Karetmager Thoft, Klejtrup, under Arbejdet med at save Træ paa en Rundsav til Skade, idet han gled og forslog sit ene Ben. Han er nu tilkendt en Erstatning paa 446 Kr."

Med tiden fik Niels Thoft også en husbestyrerinde, nemlig Mette Marie, (født i Aulum den 9. august 1886), og de to giftede sig den 16. maj 1913. De fik 3 børn, Ingdrea, Peter og Betty.

Efterhånden blev der mindre og mindre brug for karetmagerarbejde, og Niels Thoft gik over til at drive savværk og trælasthandel. Som medarbejdere havde han stadig Niels Bülow og bl.a. også Laurits "Gunnar" Christensen, medhjælperen Jens S. Jensen samt, efterhånden som han voksede til, sønnen Peter Thoft.

Mette og Niels Thoft

Træet til savværket blev hentet i Lindum skov og trukket hjem på en vogn med to store belgiske heste foran. I gården bag huset blev træet så savet i brædder og planker.
Senere fik han trælast på den anden side af Viborgvej – der hvor Doktorparken nu ligger.

De store arbejdsheste, der slæbte træ hjem fra skoven, skulle have foder, og derfor købte Thoft 6 tønder land hedejord bag savværket (det der fik benævnelsen "Thofts bakker", som han og Mette opdyrkede, samt 4 tønder land eng ved Vasehuus-broen til græsning. Nu var virksomheden således udvidet til også at omfatte et mindre landbrug.

Både Niels og Mette var flittige og arbejdsomme mennesker, som sled sig frem ved fælles hjælp, så både virksomheden og landbruget efterhånden blomstrede. De forstod at udnytte, hvad de havde, og for at anvende de store mængder træspåner og andet træaffald, fandt Mette på at tilbyde røgning af både kød og fisk for folk.

Nye Vogne
paa Lager.
— Reparationer udføres. —
Salg af Tømmer, Brædder, Læg-
ter samt Brænde
Al Slags Savskæring udføres
hurtigt og billigt.
1920 **N. Thoft.**

Der blev oprettet en telefoncentral i Klejtrup i 1905 med 7 abonnenter. Hvem der bestyrede denne central i starten, findes der ingen optegnelser over i Jydsk Telefon-Aktieselskabs TELEMUSEUM,. Den først registrerede bestyrer var Niels Thoft, med hvem der blev skrevet kontrakt d. 1. September 1908.
Det var altså manden, der blev skrevet kontrakt med, men det var nu Mette, der blev den daglige bestyrerinde.

I starten var der ca. 15 abonnenter, men det steg støt og jævnt. I 1931 var der 49, i 1942 var der 75 og i 1951 var tallet oppe på 174. Da Mette trak sig tilbage efter næsten 50 års arbejde i 1956, var der næsten 200. Det var Niels og Mettes søn, der på papiret overtog bestyrerstillingen, men også blev det konens arbejde, idet Agnethe passede centralen frem til automatiseringen d. 23. Juli 1964.

Mette var en dygtig og kvik centralbestyrer. Det fortælles, at hun hver Nytårsaften kl. 24 satte alle propperne i på centralen et par minutter, og så kunne alle lige ønske hinanden godt Nytår.
Mette havde altid en centraldame ansat til at hjælpe sig, bl.a. var Kristine Erikstrup afløser i mange år og en anden var Agnethe, der senere blev gift med Peter Thoft, Inger Frandsen m. fl.

Der var ikke altid lige travlt på centralen, og nogle af centraldamerne tjente en ekstra skilling ved at sy sømme og andet for kjolesyerske Mary Kristiansen, der dengang boede i huset ved siden af - nuværende Viborgvej 29.

I forbindelse med centralen er en dramatisk hændelse beskrevet i avisen mandag den 5. september 1921:

"LYNNEDSLAG I KLEJTRUP CENTRAL

I formiddags ved middagstid drev et heftigt uvejr hen over egnen mellem Hobro og Viborg. Ved Klejtrup slog lynet ned i en telefonpæl og splintrede en del pæle. Derefter fór det ind i centralen, hvor det med et mægtigt knald afbrød næsten alle abonnenterne. Heldigvis var telefondamerne ikke ved apparaterne, da uheldet skete. Fra centralen spredte lynet sig ud til flere abonnenter og lavede en del ravage. Mejeribestyrer Holm samt en af mejeristerne, som arbejdede i mejeriet, fik et vældigt stød. Hos Poul Hedemand i Hærup gik lynet gennem telefonen og rev en del sten ud af sokkelen på stuehuset. Hos smed Madsen i Troestrup havde lynet så stor kraft, at det smeltede telefontrådene, gik ind i huset, slog flere huller i gipsdækket og sved gardinerne. Hele huset var næsten som et ildhav. Hos Chr. Andersen, Skaarup, løb lynet gennem telefonen og vinduet ind i kostalden, hvor konen sad og malkede. Både konen og køerne fik sig en ordentlig forskrækkelse, men tog i øvrigt ingen skade. Mærkværdigt nok, at der ingen af stederne blev antændt ild."

Da Mette trak sig tilbage, overlod hun centralen til sin søn og svigerdatter, Agnethe og Peter Thoft, der bestyrede centralen frem til den blev nedlagt i 1964. Da var der ca. 300 abonnenter.

Ægteparret Thoft var ikke bange for at tage fat, og udover centralen havde Mette også håndkøbsudsalg af medicin, hvor hun fortrinsvis solgte hovedpinepulver og afføringsmidler. Desuden var der de 3 børn samt en stor have, som hun passede efter alle forskrifter. Det var også hende, der malkede køerne, for ifølge Peter Thoft var faderen ikke "den store landmand."

Billede fra gårdsiden af Thoft's karetmagerværksted.
Personerne er unavngivne

Udover savværket og landbruget havde Niels Thoft mange offentlige hverv. Han var gennem mange år bogholder i Klejtrup Andelskasse, ligesom han var medlem af menighedsrådet, Klejtrup Håndværkerforening, Husmandsforeningen, Klejtrup Brugsforening, og han var medlem af Sognerådet. Han stillede første gang op til Sognerådsvalget i 1917, men blev ikke valgt ind; det blev han først senere. Han var en af støtterne omkring Peder Hermansen og hans arbejde for tjenestefolk og andre "svage" samfundsborgere, og Thoft fik på et tidspunkt posten som "Forligsmægler i Tyende og Aftægtssager" i Klejtrup Kommune.

Niels Thoft gjorde også et stort arbejde indenfor Indre Mission bl.a. med søndagsskole og sørgede for at få mange af datidens store foredragsholdere til Klejtrup, ligesom han også gerne lagde grund til, når der skulle være folkemøder, grundlovsmøder og lignende. Til dette formål byggede han talerstolen i krattet.

Thoft var også lidt af en opfinder. Han lavede i hvert fald to opfindelser, måske flere. Han opfandt bl.a. en slags karabinhage, som han også fik patent på. Dette kunne læses i avisen den 14. september 1937:

> "Savværksejer Niels Pedersen Thoft, Klejtrup, har faaet udstedt Patent
> paa en Opfindelse af et Apparat til Hindring af, at løsgaaende
> Kreaturer bryder ud af indhegnede Græsmarker."

En anden af hans opfindelser var en trådstrammer, som han opfandt, da man gik bort fra pigtråd. Den gjorde, at man kunne stramme hegnstråden til med hånden.
Han var desuden meget interesseret i tidens moderne teknik. Han begyndte med en motorcykel, og herom fortæller Peter Thoft:

"Han begyndte med motorcykel, da han kørte herfra til Ikast og Aulum. Der var ikke bagsæde på, så min mor fik en strikke, hun kunne holde i. Hun havde det så sådan, at hun kunne slippe, hvis det blev alt for vildt. Vejen var jo opkørt dengang, så de kørte i siden af markerne, der var mest jævnt."

Gad vist hvad det var hun sad på eller i? Mon det var en slags anhænger eller hvad? Var hun på cykel og blev trukket? Ja, det fortæller historien desværre ikke noget om.

Peter mente også, at hans far var den første i Klejtrup, der havde bil. Det er der dog andre, som er uenige i. Den første bil han havde, lignede med Peters ord "en landauer". Den skulle "trækkes op" i siden, hvor det normale var foran. Senere fik han bl.a. en Dorth, og senere igen en Brandenburg.

Som tidligere nævnt var Niels og Mette flittige mennesker, og familien havde det også økonomisk godt. Der blev dog ikke "ødslet" med pengene, og Peter huskede sin far som meget "nøw":

> "...men jeg kan sige, at far var meget nøje. Jeg gik i realskole i Bjerringbro i 5 år. Jeg tror ikke, at jeg i de år har fået 3-4 kr. af ham. Så nøje var han. Derimod når jeg kom til min bedstefar! Han sagde: Når du kommer til mig, Peter, så får du en krone hver gang, for din far han er nu noget fedtet."

Særlig savværket gik rigtig godt. Sidst i 1940'erne var omsætningen så god, at den gav et overskud på 60.000 kr. Det var rigtig mange penge dengang. De patenter, som Niels Thoft tog på sine opfindelser, gav dog ikke rigtig noget udbytte af betydning.

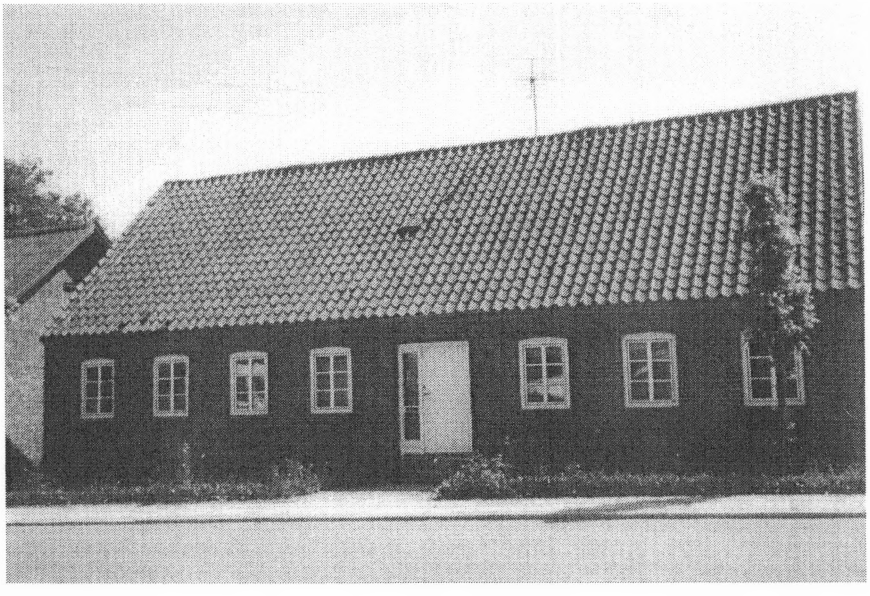
Og med tiden var der heller ikke så mange penge i savværket. Niels og Mette var også blevet ældre mennesker, og i 1948/49 solgte Niels Thoft trælasthandlen til Elming. Og savværket på hjemadressen blev nedlagt.

Da Mette Thoft i midten af 1950'erne overlod Centralen til Peter og Agnethe Thoft, byggede Niels og Mette hus på Viborgvej 32, flyttede derop og overlod deres tidligere hjem til Peter og Agnethe.

Både Niels og særlig Peter var stærkt optaget af spejderbevægelsen, og hvor Peter var en af de ledende kræfter bag opstarten af KFUM-spejderne i Klejtrup, så gav Niels Thoft spejderne en grund i skovkanten, hvor de kunne opføre en hytte. Hytten stod færdig i 1955 - samme år som Niels Thoft forærede byen sit "egekrat".
Krattet var et areal på ca. 1 tønde land, og bestod af bakker bevokset med eg, nåletræer og vilde blomster. Det var et yndet mål for aftenture, og mange grundlovsmøder, folkemøder osv. var blevet afholdt her gennem tiderne.
Det var så meningen, at sognerådet skulle forvalte jordstykket. Niels Thoft stillede som sin eneste betingelse, at krattet altid skulle forblive, som det så ud fra naturens hånd, og det måtte aldrig bebygges.

Den 16. maj 1963 fejrede Niels og Mette Thoft guldbryllup, og få år senere, den 28. marts 1966 døde Niels Thoft, 81 år gammel.
Mette kom senere på Klejtrup Hvilehjem, hvor hun døde den 1. februar 1974.

Og i dag er karetmagerværkstedet også væk. I 1986 brændte hele det gamle karetmagerværksted, og nu er kun stuehuset tilbage af den oprindelige virksomhed. Huset beboes nu af Anne Mette Thoft - Peters datter - og hendes familie.

Thoft's hus på Viborgvej 27 anno 2000

Det stod der i avisen

For 125 år siden:

Lørdag den 8. Juli 1876:
Den såkaldte DREMSTRUPGÅRD i Kleitrup ved Hobro, der står for nyt hartkorn 2 Tdr. er til salg på billige vilkår. Gårdens tilliggende er ager, eng og hede udgjør en samlet lod på 62 11/14 Td.l., og bygningerne er beliggende omtrent midt på lodden. En stor del af marken og engen er af usædvanlig beskaffenhed og heden er velegnet til opdyrkning. Lysthavende bedes henvende sig enten på gården eller til eieren, Christen Espersen i Bygum pr Sønderonsild St.

For 90 år siden:

Mandag d. 28. August 1911:
Det er med sorg, at vi må meddele vore læsere denne nyhed – Kaffen, den kære kaffe, som vi her i landet drikker morgen, middag, eftermiddag og aften og somme tider et par gange mere, når der kommer fremmede, stiger 10 øre pr. pund. Vi hører familiens husmødre beklage sig og forlange flere husholdningspenge hos deres ægtemænd, der da også beklager sig. Kort sagt: Der er sket en national ulykke, nationaldrikkens pris er forhøjet. Grunden er den, at udsigten til en god kaffehøst ikke er de allerbedste. Men det må siges til købmændenes ros, at skønt grossisterne for længst har bragt et par forhøjelser, er det dog først den forhøjelse, der fandt sted forleden, der fik købmændene til at lægge på.

For 50 år siden:

Den 18. April 1951:
Borgerforeningens dilettanter har tre aftener opført skuespillerparret Elna og Valdemar Brodthagens farce "Kan man undvære sin kone?" Publikum morede sig meget, og der var stort besøg ved samtlige forestillinger.

For 25 år siden:

Den 9. August 1976:
Der hersker travlhed i Klejtrup Idrætsforenings bestyrelse, hvor man skal være færdig med arrangementerne og indbydelserne til indvielsen af foreningens nye klubhus. Indvielsen og receptionen bliver lørdag d. 14. August....

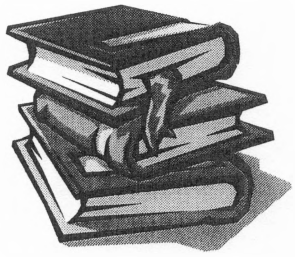
Minder om 7 år i Klejtrup skole

Af Ragna Kolind

I foreningens lille arkiv på Brattingsborgskolen opbevarer vi – som I ved – alle de mange spændende ting, som er i vor varetægt. Og det kommer desværre kun et fåtal af vore medlemmer tilgode. Derfor vil vi her give et eksempel på, hvad I bl.a. kan finde af beretninger fra Klejtrup-området – beretninger som nuværende eller tidligere beboere har nedskrevet eller fortalt til aviser/blade eller til et bestyrelsesmedlem.

Eksemplet her stammer fra avisen 'Ugebladet' – en Hobro-avis som udkom i en årrække sidst i 1900-tallet, men som nu har ændret navn og indhold.
Artiklen er skrevet af **Alfred Vestergaard** i 1979. Han var søn fra "Tindbæklund" i Hærup – nuværende Hærupvej 23. Alfred startede i Klejtrup skole i 1919. Senere flyttede familien fra Klejtrup-området. Alfred blev gift med én fra Lindum, og han boede hele sit voksenliv i Randers. Han døde i 1991, og ligger begravet i Lindum.

Meget apropos omhandler artiklen Klejtrup gamle skole – den skole hvis spor forsvandt i 2000 ved nedrivningen af "Søbakken" – Klejtrup hvilehjem. Artiklens indledning kan vi derfor ikke tilslutte os mere– læs selv:

"Joh, den står der endnu, den gamle skolebygning, som indtil for nogle år siden var Klejtrup firklassede skole.
Nu skriver vi forår 1979 – og mine tanker går tilbage til foråret 1919, altså 60 år – den første april begyndte min skolegang i Klejtrup. Jeg husker også, hvad julegaven havde været – en rygsæk, grøn var den; joh, den blev pakket mange gange i løbet af vinteren, for det at skulle begynde skolegangen var for den tids børn en oplevelse.

Den røde læsebog, penalhuset, griffel og måske en blyant var pakket og klar mange gange – længe før april.

Børn dengang? – Ja, i mangt og meget lignede de vel børn nu om dage, men vi var ikke nær så forkælede eller pylrede, ikke nær så selvstændige. Man kan vel sige, at vi var "mere under tøflen", der var ikke noget med elevråd, protester og demonstrationer, nej, de voksne bestemte – dermed basta.

Nu er vi måske så havnet i "den anden grøft", som man siger; jeg tror da, det på mange måder er blevet svært at være lærer i dag. Jeg mener selv, det er de alt for store skoler, samfundet har "opfundet", der må ikke være forskel på bybørn og landbobørn, og det er da meget rimeligt, men den

hyggelige landsbyskole er væk og erstattet af noget nyt, om det er af det gode, tilkommer det ikke en gammel elev fra Klejtrup skole at tage stilling til.
Men tilbage til april 1919 – min mor var med mig i skolen den første dag, som det var skik dengang. Hvordan turen fra Hærup til Klejtrup foregik, husker jeg ikke, men jeg husker, at lærer Fogh gav mig hånden og sa' goddag og spurgte, hvad jeg hed. Der var fire navne på rad, de kom præcis, som bedstemor havde indprentet mig at gøre.

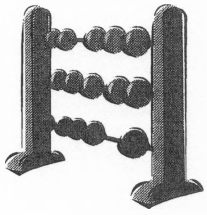
Alfred Vestergaard sammen med sine forældre og søskende. Bagest fra venstre: Niels, Karen, Anna, faderen Christen, Signe og Alfred. Forrest fra venstre: Frede, Tove, moderen Rasmine Marie, Svend og Nora. Billedet er fra 1927. Den opmærksomme vil kunne se, at faderen ser anderledes ud. Det er fordi, der er sat et billede ind af ham – han var nemlig død, da billedet blev taget, men fotografen har altså forsøgt at sætte et gammelt foto af ham ind i billedet her.

Dette første møde med skolens førstelærer, som det hed dengang, skete i frokoststuen, men snart lød det: Vi skal ind! Og vi samledes alle i "den gamle skolestue" til morgensang og andagt.

Denne morgen står klart i mine tanker. Jeg husker også vi sang bl.a. Nu rinder solen op af Østerlide. Jeg kendte den ikke, min bedstemor gjorde heller ikke. Hendes spørgsmål, når vi kom hjem, var næsten daglig det samme: "Hvad sang I til morgensang?
Siden lærte jeg mange salmer, det var en del af undervisningen.
Jeg mindes med glæde de mange smukke morgensalmer, der blev sunget i Klejtrup skole til morgenandagt, som sluttede med at lærer Fogh – stående ved katederet læste Fadervor – og så løb fjerde klasse ind i den nye skolestue, som den hed, fordi den faktisk var en tilbygning til skolen.

Ja, nu er skolen hvilehjem for syge og gamle mennesker, men når jeg passerer Klejtrup, kigger jeg over til skolen, hvor jeg fik min første skolelærdom i syv gode skoleår.

Ja, det var en anden tid end nu. Herr og Fru Fogh står for mig som store personligheder, der beherskede alverdens viden om alting, især husker jeg – Fru Fogh imponerede os ved at tale engelsk en dag i timen. Joh, det kunne hun – og da vi fortalte det hjemme, udbrød mor: Ih da, kan hun snakke engelsk!

Klejtrup skole dengang – syntes vi, var den største og den flotteste skole i omegnen. Hejring- Hvornum, Lindum, det var kun små skoler med én lærer, i Klejtrup var der dog både lærer og lærerinde, joh, det var en mægtig skole.

Og hvad lærte vi? – Ja, vi fik efter den tids skik en god og forsvarlig undervisning i alle danske fag – regning, læsning osv. – plus Katekismus og gennemgang af det gamle testamente, og endnu kan det glæde mig at tage den gamle, grønne bibelhistorie frem og genopleve mødet med Kain og Abel – og alle de andre store navne.
Nu forsvinder kristendomsundervisningen vel ud af skolerne? Heller ingen morgensang. Jeg synes, skolen bliver mere fattig på den måde, når disse ting ikke mere tæller med i skemaet.

Jeg tænkte ikke på det dengang, men jeg kan se det nu, at klasserne nok var for store i mangen landsbyskole. Det kunne vel undertiden være svært for alle at følge med, én og anden fik vel ikke helt den lærdom, som kunne kræves, men ingen skulle jo "læse videre", så det gik alligevel. Ja, var der en enkelt én, som læste videre, var det noget af et særsyn, det blev der lagt mærke til ude på landet. Børn skulle ud og tjene, for der var næsten alle steder mange søskende, og indtægterne var meget små. Ubegribeligt at der kunne skaffes føde og klæder til alle de børn, der voksede op i de små landbohjem i Hærup og Klejtrup.

Vi var selv mange i mit hjem, men dengang var "dagligt brød" virkelig det daglige brød, det var med at kunne overleve – nu om dage dækkes dette ord af mange flere ting som radio, TV, bil, sommerhus og frysebox, udenlandsrejser og meget mere. Men én ting er det rart at se: vore ældre har det bedre, bor bedre, har flere penge, ja, vore gamle har jo aldrig tjent så meget ved hårdt arbejde, som de nu får i pension – da jeg var barn, var beløbet så vidt jeg husker 1 krone om dagen i aldersrente.

Når jeg tænker på, hvordan et lærerpar blev "bedømt" den gang, og sammenligner med "én af måske tredive" lærere ved vore store skoler, må man sige: Der er sket stor forandring. Dengang i min skoletid var en lærer på "rangliste" med f.eks. læge, præst og store forretningsfolk i byen – dengang, når man inviterede en af skolen lærere til privat fest, var man sikker på en tale for festens midtpunkt, joh, så var dagen ligesom blevet mere festlig.
Jeg kan huske, når der – sådan blev talt om skolen, at man ville mene, at fru Fogh var den dygtigste af de to, jeg ved det ikke, men i hvert fald husker jeg, når lærer Fogh skrev os for i danskbogen, ih,

sikke flotte bogstaver, han skrev, dem husker jeg endnu, og han kunne spille violin, også noget særligt, dengang.

Lærer Fogh var også fantastisk til at læse op, jeg husker særligt "Kong Salomons Miner". Det var jo sådan, at hvis der en dag var en pause i lektierne, råbte vi i kor: "Må vi få en historie?" Og det slog som regel til.

Fru Fogh skrev vi gækkebreve til – mærkeligt nok, hun kunne altid se, hvem de var fra, nå, hun kendte vel de flestes "kragetæer".
Jeg husker også, når skolen fik tørv hjem til vinterbrug, blev vi elever sat på en lang række i gården, og tørvene blev langet fra den ene til den anden, og endte til sidst i tørvehuset, hvor lærer Fogh's flotte "Ford" stod, sikken et køretøj, som det skinnede.

Der blev talt meget om en gymnastiksal til skolen – den kom nu aldrig, derimod blev der sat bomme og ribber op i et hjørne af legepladsen, og om sommeren foregik undervisningen der, når det var godt vejr. Vi ønskede tit, at det ville regne den dag, vi skulle lave gymnastik, så slap vi jo nemlig fri.

Efter hvad vi ved er Alfred Vestergaard ikke på dette konfirmationsbillede fra 1926. Så vidt vi har fået oplyst er flg. på billedet: Forreste række fra venstre: ? , Karen Margrethe Bertelsen, Erna Fjeldsted, Viola ? , Karen Dalsgaard, ? Elkjær, Ninna Hedemand og Jutta eller Margrethe Jensen. Mellemste række fra venstre: Hilda Laursen, Niels Jensen, Adolf Brøndum, Peter Nørskov, Therkild Therkildsen, Vagner Thorsgaard, Anker Jensen og Olga ? Bageste række fra venstre: Karl Nielsen, Jacob Nørgaard, Knud Sørensen, Vagn Snæbum, Sigvald Jensen, Kristian Jepsen, Ellemius Jensen og Pastor Balslev.

De sidste tre-fire uger før sommerferien gik lærer Fogh med drengene og fru Fogh med pigerne ned til søen for at bade efter skoletid. Lærer Fogh imponerede os drenge ved at kunne svømme, det var der ikke nogen af os, der kunne; uha, han svømmede langt ud, men holdt sig altid udenfor ved det dybe vand, hvis noget skulle ske. Joh, der var lyspunkter – rigtig mange i skoletiden.

Det var sjældent, vi fik "skældud", men skete det, var det naturligvis fortjent. Jeg kan slet ikke huske, at der faldt lussinger, alt kunne klares med et blik og et par "passende ord". Vi nærede stor respekt for både fru Fogh og Herr Fogh, men også stor hengivenhed, joh, børn var nu nok anderledes dengang, nu siger børnene du og meget andet til deres lærer, det kunne vi da aldrig finde på.

Der var én gang, jeg husker, at vores førstelærer var vred, rigtig vred bl.a. på mig. Joh, det var vinter, det var koldt, og vi drenge gik jo med de strikkede huer, trukket godt ned om ørerne, og en morgenstund var vi en tre fire stykker fra Hærup-siden, som havde bestemt, at vi gad nu ikke tage huen af for at sige god morgen, hvis vi skulle møde læreren eller fruen, og i hvert fald heller ikke tage hænderne op af lommen, som jo hørte til god skik, når man hilste på sin lærer. Og da vi passerede vandpumpen på vej ind i skolegården, stod lærer Fogh ved vinduet og kiggede ud på legen, som foregik i gården. Vi fire beholdt bare huen på og gik strunkt forbi vinduerne uden at hilse. Bevares, sikken en omgang vi fik inde i klassen, det har jeg ikke glemt endnu.

Året nitten hundrede og seks og tyve var min skolegang forbi, et afsnit var sluttet; men hele atmosfæren, stemningen, skoledagene, sommer og vinter i Klejtrup skole efterlod nu noget i ens sind, som aldrig glemmes, ikke kun den viden, man fik, det man lærte; ja, det var store dage, når der var eksamen, hvem rykkede op? Der kunne være én eller anden, som måtte tage et år til, før oprykning kunne finde sted. Men én ting skal siges: skolegangen var ikke trist, ikke noget man var ked af eller træt af. Der var ingen skoletrætte børn dengang, de syv år i Klejtrup skole vil altid stå som noget særligt, som et værdifuldt afsnit af ens liv.
Og gennem årene har jeg mange gange passeret Klejtrup, kun én gang har jeg været i skolen siden da, nå, det er vel min egen skyld, jeg kunne da altid være sikker på at møde et glad smil og et velkommen hos mit lærerpar.

Jeg husker for mange år siden. Jeg kom cyklende op gennem byen, netop som lærer Fogh havde fået drengene til at gå i takt rundt på skolepladsen, før de skulle en tur i ribben eller over bukken. Jeg stod af cyklen og betragtede det hele, og huskede mine egne gymnastiktimer. Jeg kunne godt se, at børnene var uopmærksomme, hvad stod den mand vel der og kiggede efter? – Lærer Fogh følte nok også, at jeg forstyrrede undervisningen, så jeg satte cyklen fra mig og gik derover, præsenterede mig og sagde, hvem jeg var, og straks var lærer Fogh et stort smil. Børnene fik lov at løbe og jeg selv blev inviteret ind for at hilse på fru Fogh, som just havde håndgerning med pigerne; også de fik lov at gå, og det hele endte med en god passiar inde i "privaten", det var virkelig hyggeligt.

Årene er gået, jeg har selv haft børn i skole, også børnebørn. Jeg har fulgt deres undervisning, søgt at drage en sammenligning med min undervisning. Jeg kan da godt se, at der kræves meget mere af skoleelever, end da vi gik i skole, men den glæde ved at gå i skole, den respekt for skolen, som vi børn havde, den mangler mange børn nu om dage.

De syv år i Klejtrup skole var en god tid, vel den mest sorgløse tid, jeg har haft. Den tid vil aldrig blive glemt!

"Årgang 1926"

Så er der ved at være gjort klar til nedrivning af den gamle skole (eftersommeren 2000).

Og nu få måneder efter ser den gamle skole/skolegård sådan ud. 8 ældreboliger er skudt op og klar til indflytning

"Posthuset" i Klejtrup

Af Ragna Kolind

Udviklingen står ikke stille – snart iværksættes nye tiltag – snart nedlægges de samme. Især vore institutioner står i disse år for fald – i hvert fald i den form vi har kendt dem igennem mange årtier. Sådan er det gået op og ned igennem historien. På det ene tidspunkt skal tingene decentraliseres og laves i mindre enheder for derefter at blive samlet igen.

Sidstnævnte er, hvad vi ser i disse år. I rationaliseringens navn samles f.eks. vores postvæsen i store enheder, og det gik i 2000 ud over vores brevsamlingssted i Klejtrup. Derfor må det være tiden at kigge tilbage på denne funktion i vort landsbysamfund, som startede som en sevicefunktion i en af byens forretninger, og nu igen er tilbage som sådan.

Postvæsnets historie (kort)

Postvæsnet blev allerede oprettet i 1624. Det blev da ledet af købmænd. Senere – nemlig i 1653 blev det til en privat virksomhed, som dog igen overgik til staten i 1711.

Posten bestod af det, vi i dag kender som postsager. Men fra 1794 til 1911 havde Postvæsnet også persontransport – først med deligence (det fandtes ikke blot i westernfilm), senere med jernbane og skibe.

I 1851 blev frimærket indført, og samtidig blev brevkassen opfundet. De første røde brevkasser blev opsat i begyndelsen af 1860'erne.

I 1854 blev telegrafvæsnet oprettet, og det hørte under postvæsnet frem til 1897, hvor det så blev lagt ind under et ministerium.

Og sådan består **Post Danmark** i dag – en statslig virksomhed, hvor centraliseringen i de seneste år rigtig har taget fart. Igennem hele postvæsnets historie er der sket en tilpasning til "markedet", og i de seneste år har der været et øget behov herfor, da vilkår og krav ændrer sig hurtigere og hurtigere. Således har forskellige private pakke-transportfirmaer i de senere år vundet indpas i det danske samfund, folk er kommet "på nettet" og sender email i stedet for breve, giroindbetalingerne er for en stor dels vedkommende overgået til banker og sparekasser osv. Og disse vilkår sætter i høj grad sine spor i postvæsnet, som må tilpasse sig tiden og satse på nye servicefunktioner.

Og Klejtrup sogn er også deltager i historien om det danske postvæsen:

Hvordan kom posten ud i Klejtrup-området i 1800-tallet?

Ja, i gamle dage var der ikke noget postvæsen på landet. I de sjældne tilfælder, hvor man modtog post, måtte man selv hente det i nærmeste købstad.

Men efterhånden kom der dog post på landet. De første notater omkring dette spørgsmål kan vi læse i aviserne i 1870'erne. I 1873 stod der at læse, at der efter Generalpostdirectoratets Bestemmelse bl.a. blev oprettet flg. kongelige Landposter fra d. 1. September 1873:

> "En 2 gange ugentlig gående og 1 gang ugentlig kjørende Post fra Hobro over Nørre-Onsild, Hvornum, Kleitrup, Hersom, Bjerregrav, Hørup med Sidepost til Thostrup. Posten afgår fra Hørup Mandag, Onsdag gående, Fredag kjørende Formiddag kl. 6. Tilbage fra Hobro samme Dage Kl. 1 eftermiddag."
> Flg. betingelser er endvidere omtalt: "Posterne afleveres og indsamles på Budgangen - Breve, Aviser, Penge indtil 50 Rd – større beløb for Afsenderens Risico, og Pakker indtil 4 Pd's Vægt med de kjørende og 2 Pd's Vægt for de gående Poster, mod almindelig gjældende Porto.
>
> Hvilket hermed bekendtgjøres.
> Hobro Postcontoir den 18de August 1873
> Chr. Larsen"

I 1877 ser det så ud til, at vi får daglig post. Da blev flg. bekendtgjort i avisen:

> Fra 1ste Juni d.A. vil følgende landpostbudgange her i postdistriktet blive udført daglig, søndag undtagen nemlig:
> (det gælder flere ruter, men... *red.*)
> Fra Hobro Kl. 11 Formiddag: Over Nørre-Onsild, Trinderup, Hvornum, Kleitrup, Hærup, Troestrup, Ørris, Hersom, Bjerregrav, Hørup samt sidepost fra Kleitrup over Heiring, Fristrup, Roum, Lund og Skårup. Fra Hørup Formiddag kl. 5."

Efter avisen at dømme, var Hejring og Fristrup på daværende tidspunkt lidt dårligere betjent end Klejtrup. Under en omtale af Roum i 1883, er Hejring og Fristrup også nævnt. Det beskrives, hvordan Roum for få år siden næsten var en ø, men at en gårdmand lige havde startet købmandsforretning. Det hedder bl.a.: Nu i de senere år har byen haft sin daglige post, men om vinteren og langt ud på foråret kommer den gående post først dagen efter udgangen fra Hobro, fordi postsagerne hvile ud i Klejtrup om natten. Tænker man sig den kjørende post udgik fra Vester-Tostrup over Roum, Fristrup, Heiring, Øls osv., da er det at formode, at både disse landsbyer såvel som Hobro ville vinde derved, da der er 1 kjøbmand i Thostrup, 2 i Roum og 1 i Heiring, som jo da med posten var istand til at få en stor del af deres varer over eller fra Hobro."

Den første "kørende post", som man har erindring om i Klejtrup-området, kaldtes "Kristian-posten" Han kørte 2 gange om ugen fra Bjerregrav til Hobro.

Klejtrup får eget "posthus"

I 1888 sker der noget i Klejtrup. Postmesteren i Hobro bekendtgør da, at der fra 1ste August 1888 bliver oprettet et brevsamlingssted i Klejtrup, hvis bestyrelse er overdraget **købmand Chr. Christensen** (Pedersen) i Klejtrup. Chr. Christensen havde købmand Laustsens forretning (nuværende Bodega).
Og det blev også tidspunktet, hvor Bjerregrav og omegn blev indlemmet i Viborg Postdistrikt i stedet for i Hobro's.

Grundet oprettelsen af brevsamlingsstedet, blev der indført direkte omdeling af postsagerne til adressanterne. Det gav flg. ændringer for Klejtrups vedkommende:
"Fra Kleitrup til Hobro kjørende Landpost hver dag, Søndag undtagen, kl. 6½ Formiddag; fra Hobro til Kleitrup kl. 10½ Formiddag.
Fra Kleitrup ca. kl. 1 Eftermiddag gaaende Landpost til Christinelund, Mariendal, Troestrup, Hærup Udflyttere.
Fra Kleitrup ca. kl. 1 Eftermiddag gaaende Landpost til Dremstrupgaard, Heiring, Fristrup, Thorupgaard, Roum, Skravad Mølle, Aastrupgaard, Møldrupgaarde, Lund, Roum Hedegaard, Skaarup.

Brevportoen til Kleitrup og til foranførte 2de Budgange fra 1ste August 8 øre."

Den kørende Landpost fra Klejtrup til Hobro, som nævnes ovenfor, var **Jens Madsen**. Han startede postturen hver morgen kl. 6 og nåede tilbage ved middagstid.

Det er endnu ikke lykkedes at finde frem til, hvorvidt købmand Christensen beholdt brevsamlingsstedet frem til 1901, hvor der blev bygget posthus i Klejtrup. POSTHUSET – ja, sådan er det altid blevet kaldt, men det var fortsat et brevsamlingssted.

Posthuset blev bygget på Viborgvej - huset på nuværende adresse Viborgvej 9, og den første brevsamler var **Niels Palsgaard**. Han havde haft **Søbakkegaard** i Dremstrup, men afstod den i 1900 til sin søn. Palsgaard flyttede til Klejtrup, hvor han drev et lille landbrug samtidig med, at han fra 1901 blev brevsamler. (*Se i øvrigt billede på forsiden af det gamle posthus).*

Helt frem til 1924 drev han landbruget ved siden af, men derefter helligede han sig brevsamlingsstedet. Men da var han også blevet 72 år. Palsgaard fortsatte med sit job helt frem til sin død i 1934, og alt blev passet upåklageligt. Som der stod i hans nekrolog – "han var en agtværdig og god mand, som med ret ryg satte alt ind på at opfylde de pligter, han påtog sig."

Niels Palsgaard var brevsamler i 33 år

Og sådan blev udbringningen af post bedre og bedre. I 1919 skrives der igen i avisen om postudbringning i Klejtrup, hvor et par mænd tænkte på at ville etablere en daglig bilrute mellem Hobro og Klejtrup. Bilen skulle 4 dage om ugen udgå fra Hobro om morgenen og retur om aftenen. De to dage om ugen, mandag og fredag, skulle bilen køre to ture, idet den da skulle udgå fra Klejtrup om morgenen og hente posten i Hobro morgen og aften. Til formålet ville man anskaffe en større lastbil, som kunne tage indtil 20 personer med og desuden kunne bilen køre fragt udenfor postturene.

Posten blev ellers bragt ud med hestekøretøjer. Den sidste kørende post fra Klejtrup til Hobro var Jens Chr. Poulsen. "Han svang sig hver morgen op på sin høje fjedervogn og startede sin posttur med en sang på læben", som der stod i en avisartikel engang. Folk vidste altid, når det var Jens Chr. Poulsen, der kom – det kunne man høre på sangen.

Jens Chr. Poulsen i sin postuniform

Efterhånden blev udbringningen af post fra Hobro Postkontor overtaget af "automobilet", som det kaldtes på det tidspunkt. Postsagerne blev bragt til brevsamlingsstedet i Klejtrup, hvor posterne fordelte det mellem sig til de enkelte ture.

Martha Koldby

Da Niels Palsgaard døde, overtog hans husbestyrerinde Martha Koldby hvervet som brevsamler. Martha var en bestemt dame – tingene skulle være i orden, og hun holdt styr på såvel postbude som postsager. Især var hun meget præcis. Der blev åbnet på klokkeslæt – og der blev lukket på klokkeslæt. Kom folk et halvt minut over lukketid, var der ikke noget at gøre. Så måtte de vente til dagen efter med at få besørget deres post.
Og postbudene skulle ikke "sløse" tiden væk – de skulle være tilbage til tiden. Der går mange historier om Martha's facon overfor såvel postetatens egne folk som kunder. Det fortælles bl.a. at en af postbudene var så bange for at komme for sent tilbage fra postturen, at han kunne finde på at smide det resterende adresseløs post i vejgrøften, hvis det kneb med at blive færdig med turen til tiden.

Det nye brevsamlingssted

Da Martha Koldby stoppede i 1962, overtog N. P. Rasmussen brevsamlingsstedet. Rasmussen ejede Klejtrup Hotel, men da han p.g.a. alder ville trappe ned, solgte han hotellet til Svend Thunø, og i stedet søgte – og fik han brevsamlingsstedet.
"Det gamle posthus" ejedes af Jens Bach (svigersøn til Niels Palsgaard), og han solgte huset samtidig med at Martha Koldby holdt op.

Rasmussen startede byggeriet af posthuset på hjørnet af Søvej/Viborgvej (tidl. kaldet Frederiksplads). Indtil det stod færdig var der posthus i "Verandaen" på hotellet – det vi nu om dage kalder "Restaurationen".
Men da posthuset stod færdig, flyttede Rasmussens over på den anden side af vejen. Posthuset var i starten til højre, når vi kommer ind ad døren – der hvor der sidst har været frisørsalon.

Rasmussen døde i 1969, og en kort overgang passede Birte Nielsen (som var gift med bette-Aage) brevsamlingsstedet. Men d. 1. september blev Ketty Nielsen ansat som brevsamler. Åbningstiderne var 1 time om formiddagen og 2 timer om eftermiddagen. Senere forsvandt formiddagsåbningstiden.

Samtidig med at Ketty Nielsen overtog brevsamlingsstedet, blev en postrute til bilrute, hvilket betød, at folk kunne aflevere pakker direkte til posten.
Og der blev også varskoet en snarlig lukning af brevsamlingsstedet i Klejtrup. Der stod i avisen d. 2. Sept. 1969 at læse:

"Brevsamlingsstedet i Klejtrup synger sandsynligvis nu på sidste vers. Til næste forår bliver landpostruterne i Klejtrup nok motoriseret, hvilket betyder, at brevsamlingsstedet forsvinder".

Men så galt gik det ikke. Det skulle vise sig, at der kom til at gå over 30 år, inden postetaten gjorde alvor af denne trussel.
Ketty passede posthuset frem til 1980, hvor Herdis Fomsgaard (f. Nielsen) overtog posten. Herdis var der frem til 1987, hvor Sonja Jensen kom til. Da Sonja ønskede at stoppe p.g.a. alder, var jobbet ikke længere så attraktivt. Dels var indbetalinger m.m. faldet, men hvad værre var - det var et job, hvor man var meget bundet. Ugens 6 dage var brevsamlingsstedet åbent – men kun et par timer, og lønnen kunne derfor ikke rigtig modsvare det, at man næsten var bundet på fuld tid.
Derfor var det svært at finde en afløser, og postvæsnet så vel også muligheden for på dette tidspunkt at lukke brevsamlingsstedet.

"Posthuset" som det så ud i 2000,
da det blev lukket

År 2000 blev derfor året, hvor Klejtrup ikke længere havde sit selvstændige brevsamlingssted. Funktionen blev i Klejtrup – som så

mange andre steder på landet – flyttet til en af de eksisterende butikker i byen. I Klejtrup betød det, at Erik Bryld overtog servicefunktionen, som han nu passer sammen med sin kiosk.

Rationaliseringer og nedlæggelser binder vi ofte sammen med nedsat serviceniveau, men det kan vi ikke påstå i dette tilfælde. For nu kan vi få besørget vore postsager hele dagen – nemlig i kioskens åbningstid, og det må siges at være en forbedring i forhold til tidligere.

Men at der er forsvundet en "institution" mere i Klejtrup – ja, det kan ikke fornægtes – og det er altid lidt trist.

Vi mangler fortsat nogle konfirmationsbilleder!

Foreningen råder efterhånden over utrolig mange konfirmationsbilleder, men der er stadigvæk "huller" i samlingen, som vi håber vore medlemmer kan hjælpe os med at fylde ud.

Skulle du derfor være indehaver af et af de nedennævnte konfirmationsbilleder – eller kender du nogen, som kunne have et sådant til at ligge, vil vi være meget taknemmelige, om vi enten kan få billedet eller låne det til kopiering.

Flg. årgange er på "mangellisten":

Frem til og med 1920 har vi kun billede af konfirmanderne i 1911.
Derefter mangler vi 1923 og 1924.

Så kommer der en årrække, hvor der var konfirmationer både forår og efterår. Fra flg. årstal har vi kun billeder af det ene hold:
1925, 1926, 1927, 1928, 1929 og 1930.

Herefter er vores samling næsten komplet. Dog mangler vi stadig 1934, 1935, 1939 og 1944.

Vi skal helt frem til efter pastor Kristensens tid (efter 1982), for igen at finde huller. Vi har endnu kun samlet et par enkelte konfirmationsbilleder fra 1983 til 2000, så her er der helt sikkert nogen af vore læsere, som kan være os behjælpelig.

Skolebilleder

Hvad angår skolebilleder er sagen en helt anden, idet det er langt vanskeligere at sætte årstal på evt. mangler i samlingen. Skolebilleder er blevet taget på forskellige tidspunkter op igennem tiden, og vi ved ganske enkelt ikke, hvilke billeder der evt. findes.
Så her vil vi opfordre alle vore medlemmer, som er i besiddelse af et skolebillede til at kontakte en fra bestyrelsen. Så vil vi tjekke, om billedet allerede findes i arkivet.

Af Ragna Kolind

Klejtrup sogn fik en god start på det nye årtusinde. Sognet står stadig, som et af de efterhånden få lokalsamfund, hvor man ikke er gået i stå. Og det beviste sognet igen i år 2000.
Der har været to altoverskyggende projekter. Det første var udvidelse af vores halve hal. I 1984 fik vi bygget Klejtrup Hallen, og i flere år har der været et stort ønske om at få den udbygget til en hel hal. Det blev en realitet i 2000, hvor utallige frivillige var med til at løse denne opgave.
I september måned kunne der holdes indvielsesfest af det nye Multi- & Kulturcenter, som hallen nu er omdøbt til. Der er blevet nogle utrolig dejlige lokaliteter – en hel hal, som kan deles i to, således at der kan foregå flere ting i hallen på én gang – et motionscenter, solarierum, flere omklædningsrum osv. Sports- og kulturlivet har fået en god start på det næste århundrede.

Det andet store projekt er også godt i gang, men endnu ikke færdig. Det er byggeriet af det nye ældrecenter. Det har været et projekt, som har berørt mange dybt – og har bejlet til hele følelsesregistret. For projektet betød jo, som vi berettede om sidste år, at Klejtrup hvilehjem 'Søbakken' – og dermed Klejtrup gamle skole – skulle nedrives. En æra er forbi – det tog ikke lang tid at slette alle spor af skolen og hvilehjemmet.
Hurtig skød nye bygninger op. Der er nu bygget 8 ældreboliger samt udvidede fælleslokaler.

Og om man inden starten var for eller imod projektet, så er vi nok alle enige om, at det nye center kommer til at ligge godt, og der har da også været rift om at få plads i de nye ældreboliger.

Lokalhistorisk forening glæder sig jo også til, at byggeriet er færdig, idet det for os betyder, at vi kan flytte i nye og større lokaler. Hvordan det kommer til at gå, ved vi meget mere om, når vi engang sidst på foråret eller først på sommeren er kommet på plads.

Der er nogle, som ikke kan få plads på ældrecentret, men de har måske lyst til i stedet at flytte ind i de nye lejligheder, som er ved at blive bygget på skrædderens grund på Viborgvej. Skrædder Christensens hus nedbrændte jo for en del år siden, men nu bygger Jørn Hermansen (Sigfred Hermansens søn) et to-etages lejlighedskompleks på den tomme grund.

Ud over ovenstående er det bestemt også værd at nævne, at Kirsten og Poul Mortensen valgte at stoppe med Klejtrup El-forretning. Det er jo en forretning, som har mange år på bagen og en lang historie bag sig. Forretningen blev solgt til "Lillegården" i Hobro, og kun installatørforretningen bliver ført videre. Dvs. at selve El-forretningen er lukket, og den huser her fra årsskiftet 2000/2001 byens eneste fabrik – LIKA, som laver solafskærmning (rullegardiner, persienner osv.)

Kirsten og Poul Mortensen nyder nu deres otium i et nybygget hus på Grønageren – et nyt boligkvarter som i 2000 for alvor er skudt op ved Sandstræde. Her er bygget flere huse i årets løb, men det er ikke det eneste sted, der er sket en udbygning. Også i Søparken nord for skolen har der været kraftig byggeaktivitet.

Og som nævnt tidligere i dette hæfte er vores posthus (brevsamlingssted) blevet nedlagt i 2000 – men heldigvis kun som selvstændig enhed.

Kirken fik en udvendig "ansigtsløftning", idet der blevet lavet en flot piklingstens-belægning rundt om selve kirken. Samtidig blev gangene omkring kirken renoveret med bl.a. nye trapper ned til gangene mellem gravstederne. Nu venter man bare på, at der bliver givet penge og tilladelse til en indvendig renovering.

Byens børnehave stod også for tur i 2000, idet den blev udvidet endnu engang. Der blev bygget en større fløj til, og da der jo ikke er de store arealer omkring børnehaven, betød det også, at der kom til at mangle udenomsplads. Derfor blev der købt noget jord af naboen Sigfred Hermansen, således at børnene stadig har plads at tumle sig på udendørs.

Og endelig skal vores turistattraktion "Verdenskortet" nævnes. Her blev der i 2000 tilendebragt et større renovationsarbejde, således at det rigtige vand nu løber i jordklodens floder. Ejerne Lisbeth og Flemming Cassøe Jacobsen har desuden planer om yderligere forbedringer og udvidelser af faciliteterne omkring Verdenskortet.

Klejtrup Elforretning har de sidste mange år haft hjemme i disse lokaler

Jo, Klejtrup sogn er i bevægelse – der er bestemt noget at bygge videre på!